

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV VA O'RTA MAXSUS
TA'LIM VAZIRLIGI

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
INNOVATSION
RIVOJLANISH VAZIRLIGI

**БУХОРО ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ
МАГИСТРАНТЛАР ВА ИҚТИДОРЛИ
ТАЛАБАЛАРНИНГ
“ТАФАККУР ВА ТАЛҚИН”**

**МАВЗУСИДАГИ ИЛМИЙ – АМАЛИЙ
ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦИЯСИ**

2020 йил 15 май

Tahrir hay'ati:

O.X.Xamidov	-	Iqtisodiyot fanlari doktori, professor
M.I.Daminov	-	Pedagogika fanlari nomzodi, dotsent
O.S. Qahhorov	-	Iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
S.Q. Qaxxorov	-	Pedagogika fanlari doktori, professor
D.R. Djurayev	-	Fizika-matematika fanlari doktori, professor
M.Y. Ergashov	-	Kimyo fanlari nomzodi, professor
B.N.Navro'z-zoda	-	Iqtisodiyot fanlari doktori, professor
SH.A. Hayitov	-	Tarix fanlari doktori, professor
D.S. O'rayeva	-	Filologiya fanlari doktori, professor
S. Bo'riyev	-	Biologiya fanlari doktori, professor
SH.R.Barotov	-	Psixologiya fanlari doktori, professor
SH.SH.Olimov	-	Pedagogika fanlari doktori, professor
A.A. Turayev	-	Fizika-matematika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
A.R.Hamroyev	-	Pedagogika fanlari nomzodi, dotsent

Mas'ul muharrir:

A.A. Turayev – magistratura bo'limi boshlig'i f.-m.f.f.d., (PhD)

Musahhih:

S.M.Raximova – magistratura bo'limi uslubshunosi

O.G'.To'rayev –magistrant

Havola etilayotgan maqolalarning saviyasi va mazmuni uchun mualliflarning o'zlari mas'ul va javobgardirlar.

Buxoro davlat universiteti kengashining 2020 yil 5 maydagi 9-yig'ilishida ko'rib chiqilib nashrga tavsiya etilgan.

Кобилият;

Шахс хислатлари.

Рахбар шахсининг биографик жихатларига унинг ёши, жинси, ижтимоий-иқтисодий мавқеи ва маълумоти киради.

Фойдаланилган адабиётлар рўйхати:

1. Абдурахмонов Қ.Х. Персонални бошқарув. 2004.
2. Бункина М. И. Экономика и психология М. 1998 й.
3. Файзуллаев А.О. Инсон, сиёсат, бошқарув Т. 1995 й.
4. Тошнӣзов М. Корхоналарда бошқарув фаолияти асослари. Т.1995 й.

**SHAXS PSIXOLOGIYASIDA RANGLARNING EGALLAGAN O'RNI
XUSUSIDA**

M. Zikiryayeva,

BuxDU, I kurs magistranti

Ranglar nafaqat bizning mavjudligimizni yanada yorqinroq qiladi, balki kayfiyatimizni ham aniqlaydi, fikrlarimiz va harakatlarimizga ta'sir qiladi. Ranglarni farqlay turib, biz atrofimizdagi dunyo ob'ektlarini yaxshiroq taniymiz, hayotiy vazifalarni yaxshiroq bajara olamiz. Ranglar, shuningdek, aloqa uchun muhim bo'lgan ma'lumotlarni olib yurishadi. Rang odamlarning kundalik xatti-harakatlariga ta'sir qilganligi sababli, har bir rangga qanday qilib va nima uchun jismoniy reaksiyalar paydo bo'lishini aniqlash va ushbu ma'lumotni biznesda va kundalik vaziyatlarda qanday qilib to'g'ri ishlatish kerakligini aniqlash mantiqiy. Ishonasizmi yoki yo'qmi, kiyimingizning rangi sizni reklama qilishda yordam beradi, nizolarda sizni ishontiradi va do'stlaringizni ochiq suhbatga chorlaydi. Uydagi ranglar oilaviy suhbatni rag'batlantiradi yoki to'sqinlik qiladi va hatto uyqusizlikni keltirib chiqarishi mumkin. Paket ranglari bejirim ko'rinishda foydali, qimmat yoki mo'rt buyum borligini ko'rsatadi. Bizning rangga bo'lgan hissiy munosabatimiz nihoyatda kuchli. Rangni idrok qilish ko'zingizning fiziologik xususiyatlariga va asab tizimining holatiga, hayot tajribasiga va atrof-muhitga bog'liq.

Olimlarning ta'kidlashicha, bizning ko'zlarimiz ranglarga radiatsiya sifatida ta'sir qiladi, turli uzunlikdagi to'lqinlarga ega va turli darajadagi ko'zgu, sinish va singdirish bilan ajralib turadi. Ko'z rangni sezadi va darhol miyada periferik asab tizimida javob beradigan jarayon boshlanadi. Masalan, issiq ranglar - qizil, to'q sariq va sariq - eng uzun to'lqin uzunligiga ega, bu idrok qilish uchun katta miqdordagi energiya talab qiladi. Bu faol-tajovuzkor tabiatning ranglari, ular miyaga ogohlantiruvchi ta'sir ko'rsatadi, puls va nafas olishning tozaligini oshiradi. Aksincha, sovuq ranglar, yashil va ko'k qisqa to'lqindir, shuning uchun ularni idrok qilish oson. Ulardan kelib chiqqan tinchlanish metabolizmning sekinlashishi bilan bog'liq. Tanamizning tabiiy reaksiyasidan tashqari, rangni idrok etishda

hayotiy tajriba ham muhim rol o'ynaydi. Bizga pushti rang yangi tug'ilgan qizlarga, ko'k esa o'g'il bolalarga, kelinning oq liboslari uning pokligi va aybsizligidan dalolat beradi, ko'cha kesishmasidagi qizil rang to'xtashni buyuradi. Kiyimlarning rangi ravon. Agar sizning xizmat vakili oq yoki qora rangda bo'lsa, siz tajovuzkor bo'lasizmi? Doktor yorqin to'q sariq rangli galstukni afzal ko'radimi? Siz moliyaviy maslahatchisi sifatida ayol mutaxassislardan qaysi birini tanlaysiz - ko'k kostyum kiygan yoki yorqin qizil rangli bluzkada? Kiyimlarning ranglari bizga ishonch, kuch beradi yoki aksincha, noqulaylik hissi yaratadi. Hech qanday "yomon" yoki "yaxshi" ranglar yo'q, bu faqat rangli aloqa turlarini tanlash masalasi. Bu nafaqat kiyim sohasiga, balki uyingizni bezatish, reklama, grafik dizayn, yangi mahsulot dizayni va savdo korxonalarini ro'yxatdan o'tkazish uchun ham tegishli. O'zingizdan so'rang, nega mehmonlar sizning eslashingizni sog'inmaydilar? Ehtimol, bu kompaniya haqida emas, balki sizning yashash xonangizning devorlari lavanda rangida bo'yalganligi, ya'ni sizni yupqalashga va "ajratib olishga" taklif qiladigan rang.

Rang effekti

Ranglar ongsiz ravishda odamlarning kundalik xatti-harakatlariga ta'sir qilganligi sababli, qanday qilib va nima uchun rangga ba'zi reaksiyalar paydo bo'lishini aniqlash mantiqiy. Quyida odatiy psixologik birlashmalarning bir vaqtning o'zida taqdim etilishi bilan har bir rangga bo'lgan jismoniy reaksiyalarimiz to'g'risida batafsil tushuntirish berilgan. Shuningdek, ushbu ma'lumotni badiiy, biznes va kundalik vaziyatlarda qanday qilib to'g'ri ishlatish bo'yicha maslahatlar berilgan.

Qizil

Qizil rang xavf, hayajon, ehtiros, kuch, tajovuz va muvaffaqiyatni anglatadi. Bu nafaqat hissiy, balki fiziologik reaksiya. Qizil rang zarbani keltirib chiqaradi, u diqqatni jalb qiladi va idrok qilish uchun kuch talab qiladi. Qizil rangga e'tibor berish yurak urishi va qon bosimining oshishiga olib keladi. Ko'p tezyurar taomlar restoranlari nega qizil rangga bo'yalganini hech o'ylab ko'rganmisiz? Bu rang tuprik bezlarini faollashtiradi, bu ochlik tuyg'usiga olib keladi va ko'zimizni charchatadi, bizni ko'proq ovqatlanishga va keyin xonani tezroq tark etishga majbur qiladi.

Qizil rang boshqalarga qaraganda sezilarli. Sizning periferik asab tizimingizga kuchli ta'sir ko'rsatishi sababli, qizil rang sizni bezovta va charchatmas holga keltirishi mumkin. Kazino egalari, qizil bo'lganda, odamlar ko'proq pul tikishadi va xavfli o'ynashadi va shuning uchun ular katta o'ynaydigan sektorlarda ishlatiladi. Qizil odamlarni tez qaror qabul qilishga undaydi. Qizil rang, shuningdek, energiya va jasorat bilan to'ldiradi, kuch-quvvat tuyg'usini beradi, buning yordamida ko'zlangan narsani bajarish mumkin. Shu sababli siyosatchilar ko'pincha qizil saylovlar bilan bog'lanishadi, ayniqsa prezident saylovlari oldidan. Qizil kuchli hissiyotlarni, shu jumladan ehtirosni keltirib chiqaradi. Qizil rangdagi ayol ko'pincha noz-karashma deb hisoblanadi.

Xitoyda qizil rang omadni anglatadi; kelinlar kiyingan, yangi tug'ilgan chaqaloqlar qizil tuxum bilan kutib olinmoqda. Feng Shui tarafdorlari yomon

energiyani uydan chiqarib yuborish uchun qizil ranglardan foydalanishni tavsiya etadilar. Ammo uy dekoratsiyasida qizil rangga cheklovlar qo'yiladi: uni faqat ishlamoqchi bo'lgan xonalarda foydalaning yoki suhbatlarda, yashash xonalarida (agar siz qizil ranglardan foydalansangiz) ovqat xonasi, mehmonlar ikki baravar ko'p ovqatlanishiga tayyor bo'ling). Qizil rang ko'p vaqt sarflashingiz shart bo'lmagan o'tish xonalari uchun afzalroqdir - zallarda va koridorlarda. Bolalar bog'chasida u uyqusizlikka olib kelishi mumkin.

- To'q qizil - bu tezlik, kuch, o'yin, xavf va ehtirosni ifoda etadigan rang.
- Qizil diqqatni jalb qiladi va unga bo'yalgan narsalarni oldingi qismga qo'yadi.
- Qizil issiqlik hissi yaratadi. Qizil chashkada qahva yashilga qaraganda issiqroq ko'rinadi.
- Qizil - tushda siz ko'rmayotgan birinchi rang; uzoq masofalarda ajralmas.

Sariq

Psixologlarning ta'kidlashicha, sariq rang spektrdagi eng baxtli rang, u nekinlik va quvonchni ilhomlantiradi. Quyosh bilan birlashish sariqqa maxsus aura beradi, donolik, aql, tasavvur, o'z-o'zidan paydo bo'lish moyilligini anglatadi. Sariq rang miya tomonidan darhol yozib olinadi, bu uning ishini va asab tizimini rag'batlantiradi. Sariq ko'rinishning yuqori darajasi tezkor va aniq fikrlashga yordam beradi, chunki rang nazariyalari mutaxassisi Faber Birren aytganidek, ranglar sxemalarini kundalik hayotda ishlatishni o'rgangan. Bu Birren 1950-yillarda paydo bo'lgan telefon operatorlarining monoton ishlashini osonlashtirish uchun Yellow Pages kataloglaridan foydalaning.

Keyinchalik o'tkazilgan tadqiqotlar Birrenning nazariyasini tasdiqladi, natijada bosmadan eng ajralib turadigan kombinatsiya sariq fonda qora shrift bo'lib, bu kombinatsiya eng yaxshi xotirada saqlanishi aniqlandi. Bu rang yo'l belgilari va yuridik hujjatlarni ogohlantirish uchun ishlatilishi ajablanarli emas. Sariq ranglar boshqa ranglarni "jonlantiradi", issiq ranglarni yorqin rangga aylantiradi va sovuq ranglarni hayotga qaytaradi. Shu sababli, bu rang har qanday xonani iliqlik va yorug'lik bilan to'ldirib, uying ichki qismida eng sevimli hisoblanadi. Sariq ko'pincha oshxonada va ovqat xonasida ishlatiladi - bu tuyadi oshirishga yordam beradi. Kichik dozalarda sariq do'stona suhbatlar uchun baxtli muhit yaratishga yordam beradi, ammo yorqin limon rangiga yaqinlik miya hayajonlanishiga va bezovtalikka olib kelishi mumkin. Ko'pgina mamlakatlarda sariq rang muvaffaqiyat, farovonlik va kuchni anglatadi. Yaponiyada bu saxiylik va olijanoblik ramzi bo'lib xizmat qiladi: qadimgi davrlarda yapon askarlari jasoratning garovi sifatida jang oldidan kiyimlarga sariq xrizantemalarni yopishtirishgan.

Sariq - bu spektrdagi eng baxtli rang, u iliqlik, nekinlik va quvonchni anglatadi.

- Sariq kosmosda faol ravishda paydo bo'ladi va shuning uchun eng muhim rang hisoblanadi; Yo'l belgilari va har xil qadoqlash uchun afzallik beriladi.
- Sariq rang tafakkurni rag'batlantiradi. Sariq fonda qora belgilar - bosib chiqarishda eng ajralib turadigan rang kombinatsiyasi.

- Sariq boshqa ranglarni faollashtiradi, issiq ranglar porlaydi va yorqin ranglar yashaydi.
- Sariqlikning ko'pligi charchashga olib keladi. Uning xiralashgan ohanglari aloqani yoqtiradi, oltin ranglar esa boylik g'oyasi bilan bog'liq.

To'q sariq - ushbu rang miyamizga kislorod oqimini ko'paytirishga yordam beradi, ijodiy faollikni oshiradi. Apelsin qizilni sariq bilan aralashtirish natijasida hosil bo'ladi, shuning uchun u ikkala rangning xususiyatlarini o'z ichiga oladi. Bu qizilning energiyasi va hayotiyligiga ega va sariq kabi, baxt hissini yaratadi. Apelsin o'z-o'zidan va zavqlanishga undaydi. Yorqin to'q sariq rang juda hayratlanarli, shuning uchun qurilish ishchilari va yo'l harakati nazoratchilari buni ogohlantiruvchi rang sifatida tanlashadi. Do'konlarda sotuvlar haqidagi e'lonlar uchun osongina foydalaniladi, chunki u sifati bilan belgilanadi. Pishgan qovoq yoki kuzgi barglarning rangi kabi, ko'proq tovushsiz ohanglarda to'q sariq rang kuzni, o'rim-yig'im vaqtini eslatadi. Pishgan apelsin va xurmo ranglari nafis va ekzotik ko'rinishga ega bo'lgan jozibali jozibaga ega: faqat terakotaning jozibali rangini tasavvur qiling. Terracotta ayniqsa ekzotik va gurme ovqatlar to'plamlarida mashhur. Yorqin apelsin kundalik hayotda kam ishlatiladi. Ichki dizaynerlar uni tinish belgilari sifatida, ya'ni tanlab tanlashni maslahat berishadi. Agar oqilona ishlatilsa, apelsin xonani kamin bilan isitgandek hayratda qoldiradigan va chiroyli ko'rinishga olib kelishi mumkin. Apelsin reklama, qadoqlashda samarali qo'llaniladi, chunki u diqqatni jalb qilish qobiliyatiga ega. Juicy apelsin rangi tazelikni e'lon qiladi, bu esa jadvallarni bezashda afzal qiladi. Shaftoli ohanglari, ayniqsa, uy uchun juda yaxshi. Ular nafaqat issiqlikni chiqaradi, balki samimiylik tuyg'usini ham beradi; ulardan tushgan yorug'lik, yuzga tushib, teriga yoqimli pushti porlashni beradi. Ushbu ranglar kunduzi va sun'iy yorug'lik ostida ajoyib ko'rinadi. Shuning uchun, qimmat restoranlarning dizaynerlari yumshoq shaftoli rangini afzal ko'rishadi, bu esa ishtahani qo'zg'atadi.

Rang terapiyasida apelsin immunitetni oshiruvchi uning ogohlantiruvchi ta'siri uchun qadrlanadi. U baxt keltiradi deb hisoblanadi. Ammo hayajonli odamlar uchun tavsiya etilmaydi. Orange uzoq vaqtdan beri kuch, chidamlilik va muvaffaqiyatni namoyish etish uchun bayroqlar va emblemalarda ishlatilgan.

- Apelsin ogohlantiruvchi xususiyatlarga ega, do'stona, ochiqlik va sarguzashtlarga moyillikni his qiladi.

- Yorqin to'q sariq rang aniq ko'rinadi, bu uning ogohlantirish signallarida ishlatilishini ta'minlaydi.

- apelsin rangidagi (kuzgi) tonna issiq, ekzotik va jozibali.

Tanlangan to'q sariq ranglar ijodiy fikrlashga qodir, g'ayratli, ammo mas'uliyatsizlikka moyil.

Apelsin faol, shuning uchun bolalar va sportchilar tomonidan seviladi.

Tanlangan to'q sariq ranglar ijodiy fikrlashga qodir, g'ayratli, ammo mas'uliyatsizlikka moyil.

- Apelsin faol, shuning uchun bolalar va sportchilar tomonidan seviladi.

Yashil

Bu rang hayot va o'sish haqidagi g'oyalar bilan bog'liq, u taskin beruvchi va tinchlantiruvchi hisoblanadi. Spektning boshqa ranglaridan farqli o'laroq, yashil hech qanday refraktsiyasiz to'g'ridan-to'g'ri to'r pardasi tomonidan seziladi. Bu shifobaxsh xususiyatlarga ega, tinchlantirish va tetiklash qobiliyatiga ega deb ishoniladi. Yashil rang qancha ko'p bo'lsa, uning tinchlantiruvchi xususiyatlari shunchalik yuqori bo'ladi. Bu shifoxonalar devorlarini dengiz ko'pikining ranglariga bo'yashining sabablaridan biridir. Teatrlar va telestudiyalarning sahnasida "yashil xonalarni" qanday eslamaslik kerak? Soyalarga qarab, yashil turli xil imkoniyatlarni ochib beradi. Ochiq yashil ohanglar bahorni esga soladi va tabiatda baxt va yoshlik hissi bilan sayr qiladi, ammo ular ham kamolotga ishora qiladi va ular yangi kelganlarga "Hali ham yashil" deyishlari bejiz emas. To'q yashil - bu etuk daraxtlarning rangi, baland va barqaror. Ushbu rang ko'pincha advokatlar va moliyachilar idoralarida uchraydi. Va umuman olganda, bu pulning rangi! Zaytun rangi kuch bilan bog'liq bo'lib, harbiylar tomonidan qo'llaniladi, yashil o'tlarning rangi esa yangi hayot va o'sish g'oyasini uyg'otadi, unumdorlikni anglatadi. Uyg'onish davrida to'yalarda kelinlar ushbu rangdagi liboslarni kiyishni afzal ko'rishdi. Yashil soyalar uy sharoitida uyg'un ravishda ishlatilishi mumkin. Yorqin yashil rang uyga tabiiy, tabiiy va hayot tuyg'usini olib keladi va uyni o'rab turgan parkga ichki qismni "ochib beradi". Yashil ranglar tetiklashtiradi, bu ularni oshxonalarda va ovqat xonalarida ajralmas holga keltiradi. Xira yashil rang yoqimli tiniqlik tuyg'usini beradi, u uyning ilmoqlarida - banyoda va yotoqxonada juda mos keladi. Yashil rang kamtarlik, nafislik va antiseptik poklik tuyg'usini uyg'unlashtiradi, shuning uchun u dam olish maskanlarini bezashda ishlatiladi.

Yashil soyalar poklik va tazelik hissi berganligi sababli, ular kosmetika qutilarida ayniqsa mashhur. Umuman olganda, yashil qadoqdagi mahsulotlar ekologik toza deb qabul qilinadi. Yashilning ta'mi kestirib ketish bilan bog'liq va ajablanarli emas, u ko'pincha sharob idishlarida ishlatiladi.

- Xira yashil - tinchlantiruvchi va tasalli beruvchi rang. Bu ko'rishni yaxshilashga yordam beradi.
- Yorqin yashil ranglar bahor va yoshlik energiyasini eslatadi.
- To'q yashil ranglar barqarorlik va o'sish bilan bog'liq.
- Global miqyosda yashil rang xavfsizlik belgisidir. Shu sababli, svetoforlarda transportning boshlanishi ko'rsatilishi kerak.
- Yashilni afzal ko'rgan odamlar ishonchli va saxiydir.

Moviy (ko'k)

Engil yoki o'rta to'q ko'k ranglar ayniqsa yoqimli. Darhaqiqat, ko'k rangga diqqat bilan qarasangiz, bu yurak urish tezligi va nafas olishning pasayishiga olib keladi va bir muncha vaqt qon bosimini pasaytiradi. Ko'k rangdagi bizning barcha uyushmalarimiz ijobiydir. Biz ko'kni yoki dengiz to'lqinining rangini ko'rsak, osmon va tinch dengiz xayolga keladi. Ko'plab milliy madaniyatlarda ko'k rang himoya xususiyatlari bilan bog'liq. Yaqin Sharq mamlakatlarida bir e'tiqod mavjud: ko'k rang eshiklari yovuz ruhlardan himoya qiladi, Amerikaning janubi-sharqida esa shu maqsadda zallarning shiftlari ko'k rangga bo'yalgan.

Muzlatgichlar ixtiro qilinishidan oldin, oshxonalar va oshxonalarda oziq-ovqat saqlanayotganda, bu xonalar ko'kdan qochish uchun paydo bo'lgan hasharotlarni qaytarish uchun kobalt rangiga bo'yalgan. Oshxonadagi ko'k rang bizning davrimizda mashhur. Dengizning ko'k rangi sadoqat va ishonchni ilhomlantiradi. Shuning uchun, ko'k rangi ochiqlik uchun juda mos keladi. Saylov kampaniyasi davrida siyosatchilar ishonchni uyg'otish uchun ko'pincha ko'k rangdagi liboslarni kiyadilar. Dengiz to'liqining rangi hurmatni ilhomlantiradi; harbiylar va politsiyaning kiyimlari uning soyalaridan tikilgan. Yorqin ko'k ranglar siz biron bir ziyofat yoki ijtimoiy tadbirda kiyishingiz mumkin bo'lgan liboslar uchun juda mos keladi, bu holda siz barcha so'nggi g'iybatlarni olasiz, chunki siz boshqalarga qaraganda siz bilan ko'proq samimiy bo'lasiz.

To'q moviy ohanglar yuqori ijtimoiy mavqe, barqarorlik va qadr-qimmatga ega. "Ko'k qon" iborasi aristokratlar haqiqatan ham tomirlarida ko'k qon oqishiga ishonishgan Ispaniyadan kelib chiqqan. Xuddi shu fikr Qadimgi Misrda bo'lib o'tgan, unda varikoz tomirlari olijanob kelib chiqishi va go'zalligining belgisi ekanligiga ishonishgan, bu esa boy ayollarni oyoqlarini ko'k bo'yoq bilan bo'yashga majbur qilgan. Uzoq vaqt davomida ko'k rang sadoqat, umid va imonning ramzi bo'lib kelgan. Uydagi bezakda quyuq ko'k ranglar xona bo'shlig'iga zamonaviy qiyofa beradi va jiddiy atmosfera yaratadi, engil va yorqinroq ko'k hajmlar esa unga joziba beradi. Ta'kidlanishicha, ko'k rang shirin ta'mga bog'liq, shuning uchun u ko'pincha shakar va boshqa shirinliklar paketlarida ishlatiladi. Odamlar ko'k rangdagi xonalarda yanada samarali ishlashadi va tadqiqotlar og'ir atletikachilar ko'k rangga bo'yalgan sport zallarida mashq qilganda ko'proq og'irliklarni ko'tarishini tasdiqladilar. Qimmatbaho avtoullovlar ko'pincha kuch va muvaffaqiyatning ramzi bo'lgan ko'k yoki kumush rangning rangiga ega, boshqa sport mashinalari esa yorqin ranglarga bo'yalgan.

Ko'k rangdagi bizning barcha uyushmalarimiz ijobiydir, bu uning dalda beruvchi va tinchlantiruvchi xususiyatini tasdiqlaydi.

- Dengiz to'liqining rangi hurmatni ilhomlantiradi, sadoqat, ishonch, ishonchlilik va yaxlitlikni ifoda etadi.
- Moviy bo'sh joyni boshqa joyga siljitishi mumkin va vaqt boricha asta-sekin oqayotganga o'xshaydi.
- Ko'p madaniyatlarda quyuq ko'k boylik bilan ajralib turadi va rahbarlar ko'k lentaga sazovor bo'lishadi.

Binafsha rang

Binafsha rangni megalomaniya rangi deb atash mumkin. Qadimgi davrlarda uni ishlab chiqarish juda qiyin bo'lgan va shuning uchun uni faqat "jamiyat kremi" sotib olishga qodir bo'lgan. Qadimgi Rimda bu rang Qaysarlar, senatorlar va zafarli qo'mondonlar uchun mo'ljallangan edi. Bu unvon qanchalik baland bo'lsa, binafsha rang libos shunchalik hashamatli bo'ladi jamoat oldida kiyib olinishi mumkin. Hatto bizning davrimizda ham janglarda jarohat olgan amerikalik askarlar xizmatlari uchun "Binafsha yurak" ordeni bilan taqdirlanadilar.

Binafsha rang boylik, hayotiylikni anglatadi, u isrofgarchilikka olib keladi.

Bu yahudiylikda qamalgan ruhoniylar va ibodatlarining rangi. Binafsharang kompozitsiyalarning eksklyuzivligi, ular qizilning hayajonli xususiyatlarini ko'kning xotirjamligi bilan birlashtirganligi bilan taxmin qilish mumkin. Bu murosa rangidir. Binafsha ranglarni afzal ko'rgan odamlar ehtiros, haddan tashqari xushmuomalalik va yaxshi niyat bilan hisoblanadilar. Soyalarga qarab, qizg'ish rang turli xil hissiyotlarni keltirib chiqarishi mumkin. To'q olxo'ri dafn marosimining rangi va biroz tushkunlik xususiyatiga ega. Ko'p mamlakatlarda u dafn marosimida qora emas, balki ishlatilgan. Olxo'ri rangi sir va sehrning teginishi bilan ajralib turadi, bu unga sir beradi va uning jozibadorligini oshiradi. Qirollik binafsharang, o'zining olijanob nasl-nasabi bilan, kuch va kuch haqidagi g'oyalar bilan bog'liq bo'lib, quyuq soyalarga xos bo'lgan astsetik konsentratsiyaga ega emas. Qizil fuchsinning muhim aralashishi tufayli katta energiya zaxiralari mavjud. Bunday soyalar hayajonli, "baxtli" ranglar deb hisoblanadi, boshqa binafsha ranglar, masalan, lavanta romantik effekt yaratadi. Binafsha ranglar aralash tuyg'ularni keltirib chiqarishi sababli, siz ularni kamdan-kam hollarda qadoqlash, uy-ro'zg'or buyumlari va avtoulavlarda ko'rasiz. Agar ular hali ham reklama yoki qadoqlashda ishlatilsa, qoida tariqasida, bu ayollar uchun mo'ljallangan tovarlarga tegishli. Dekorada ishlatiladigan binafsha ranglar drama va noziklik tuyg'usini uyg'otadi.

Lavanda rangi nozik va sokin, u ko'pincha hammomlarda ishlatiladi. Uyqusizlikka qarshi ishlatiladigan o'simlikning hidi kabi u evtanaziya uchun rang terapiyasida ishlatiladi. Ijodiy odamlar binafsha ranglarni yaxshi ko'rishadi.

- Binafsha rang kuch, ehtiros, nafislik va hashamatni ifoda etadi.

To'q rangli olxo'ri rangi sirli va ruhiy g'oyalar bilan bog'liq bo'lib, u jiddiy va olijanobdir.

- Lavanda va binafsha ranglar romantik jozibaga ega.

- Binafsha rang xonalarda ish unumdorligi pasayadi, chunki bu axlat.

- Ayollar binafsha rangni afzal ko'rishadi.

Pushti

Aytishlaricha, optimistlar dunyoga "atirgul rangli ko'zoynaklar orqali" qarashadi. Shuning uchun ajablanarli emas, pushti nafaqat do'stlikni qo'zg'atadi, balki g'azab va tajovuzkorlikni kamaytiradi. Pushti rang haqida mulohaza qilish g'azabni va jismoniy kuchni shunchalik zeriktiradiki, asotsial xatti-harakatlarning oldini olish va o'z joniga qasd qilish harakatlarining oldini olish uchun bu rang tuzatish muassasalarida va qiyin bolalar uchun maktablarda faol qo'llaniladi. Xuddi shu tarzda, mezbon jamoaning futbol jamoasi maydonda ularning tajovuzkorligini pasaytirish uchun mehmonlarning kiyinish xonalarini pushti rangga bo'yashni buyuradi. Pushti rang passivdir, u his-tuyg'ularni tinchlantiradi va yumshatadi va bu 18-asrdan boshlab, pushti ovqat hazm qilishni rag'batlantiradi va kul-pushti rang modaga kirganiga ishongan paytdan beri ma'lum. Pushti rangning xususiyatlari, shuningdek, idiomalar bilan belgilanadi - "pushti tushlar", "pushti rangdagi hayot". Agar qizil ehtirosli sevgi haqida gapirsa, unda pushti, masalan, bolaga nisbatan yumshoqlik haqida ko'proq gapiradi. Shuning uchun u ayollik rangi deb hisoblanadi; pushti ichki kiyim chaqaloq qizlari uchun tanlanadi.

Issiq pushti rangsizroq soyalarga qaraganda baquvvatroq, chunki u ko'proq qizil rangga ega. O'rtacha to'q kulgili ko'rinadi. Shuning uchun psixologlar bolalar xonalarida pushti ranglardan foydalanishni maslahat berishadi. Sariq pushti ohanglar ko'pincha kosmetik mahsulotlarni qadoqlash uchun ishlatiladi, chunki ular nafaqat nazokatli, balki tabiiy ko'rinishga ham o'xshaydi. Ko'plab mashhur brendlar issiq pushti rangni afzal ko'rishadi, shunda qadoqlash ajoyib bo'ladi.

Xromoterapiya (rang terapiyasi) tinchlanishga qiynalgan odamlarga pushti rangni tavsiya qiladi. Sizning kuningiz qanchalik qiyin bo'lmasin, sizning oldingizda pushti rangni ko'rsangiz ham, siz shunchaki tajovuzkorlikni saqlay olmaysiz.

- Pushti - gullarning eng passivi - do'stlikni keltirib chiqaradi va ichki va tashqi tomondan tajovuzkorlikni kamaytiradi.
- Eng nazokatli rang, pushti rang ovqatlanish va ta'lim bilan bog'liq.
- Pushti tinchlantiruvchi xususiyatga ega va u ovqat hazm qilishni targ'ib qiladi.
- Issiq pushti, unda qizil, baquvvat va kulgili.
- Erkaklar sarg'ish rangdagi pushti ranglarni afzal ko'rishadi.

Jigarrang

Jigarrang rang "zamin". Erning va daraxt tanasining rangi, u kamin va uying xotirasini uyg'otadi va shuning uchun konfor haqida fikrlar bilan bog'liq. Jigarrang soyalar ayniqsa qiyinchiliklar va iqtisodiy notinchlik davrida mashhurligi kuzatilgan. Issiq neytral ohanglar doimiy qadriyatlarini eslatadi, eng yaxshi vaqtlar yaqinligiga ishonchni ilhomlantiradi. Jigarrangni afzal ko'rgan odamlar ishonchli, samimiy va mehnatkash sifatida qabul qilinadi. Bu fikr uzoq tarixiy davrlarga borib taqaladi, yorqin ranglar faqat qirollik oilalari va boylar uchun mo'ljallangan bo'lsa, dehqonlarga jigarrang rang berilgan bo'lsa; jigarrang rang birlashtirilgan "xo'rlangan va xafa bo'lgan". Ishlaydigan atmosferada jigarrang rang tushkunlik tuyg'usini yo'q qiladi. Amerika Qo'shma Shtatlarida 1980 yillardagi notinch davrda ofis ishchilari kulrang, ko'k va qora rangdagi kostyumlarni kiyishgan va 90-yillarning tinch davrida. - jigarrang tusdagi kiyimlar. Uning ichki qismida jigarrang ajoyib tekislashtiruvchi sifatida ko'riladi, Boshqa ranglarni "to'kib tashlash" va shu bilan birga - daraxt rangi kabi - har qanday muhitga mos keladi. Bog'dekoratsiyasida tuproq jigarrang tabiiy (tabiiy) ranglar palitrasi uchun asos bo'lib xizmat qiladi. O'chirilgan neytral ohanglar ko'pincha yashash xonalarida, studiyalarda ishlatiladi, chunki ular kutib olish muhitini yaratadilar. To'qimalarning kombinatsiyasi tabiiy ohanglarni zerikishdan himoya qiladi va tinchlantiruvchi ta'sirchanlikni taqdim etadi. Qorong'i jigar rang esa xavfsizlik va qulaylik hissini uyg'otishi mumkin. Shokolad jigarrang rangi tufayli uyingizning devorlari yanada boyroq va mustahkam ko'rinishga ega bo'ladi. Jigarrang qadoqlashda keng qo'llaniladi. Jigarrang qog'ozli sumkalar o'rmonning yangiligini eslatadi. Xuddi shu kontekstda, ba'zi kosmetik kompaniyalar xaridorlarni ekologik toza mahsulotlardan foydalanayotganliklariga ishontirish uchun qayta ishlangan qog'ozdan foydalanadilar. Jigarrang - issiq, "qulay" rang, u er, daraxtlar, kamin va uy bilan bog'liq. Iqtisodiy barqaror bo'lmagan davrlarda neytral rangdagi qimmat

buyumlarni sotib olish tendentsiyasi mavjud. Jigarrang rang tanlashni osonlashtiradi, chunki vaqt o'tishi mumkin emas.

- Ushbu rang kiyimda mashhur, uni kiygan odamlar ochiq, ishonchli va samimiy deb hisoblanadi.
- Jigarrang qog'ozli sumkalar qadoqlangan mahsulotlarning ekologik toza ekanligidan dalolat beradi.

Kulrang

Kulrangning eng aniq ta'rifi betaraflikdir. Kamdan-kam hollarda kimdir bu rangni sevadi yoki yomon ko'radi. Kulrang o'zining sadoqatli va ishonchli ekanligi, dengiz to'liqining rangi kabi yoki u qizil kabi dinamik ekanligi haqida qichqirmaydi. Kulrang ehtirossiz, rasmiy va qadr-qimmatga to'la. Kulrangda issiqlik etarli emas, bu uni ajratib turadi va tantanali qiladi.

Hissiy stimulyatorlardan bunday erkinlik unga kuch va boylik aurasini beradi. Kulrang rang, albatta, ishbilarmon odamning garderobida bo'lishi kerak, masalan, antrasit rangidagi ingichka chiziqdagi qat'iy kostyum shaklida. Ehtimol, shuning uchun ham prokurorlar sud zallariga o'zlarining tashqi ko'rinishi bilan jalb qilingan sudyalarni xafa qilmaslik uchun kulrang kostyumlar bilan sud zallariga kelmaslikka harakat qilmoqdalar. Kulrangdan kelib chiqadigan muzli sovuqlik uning ofis ichki qismida qo'llanilishini aniqlaydi. Ushbu rangni do'stona yoki yoqimsiz ranglarga ajratib bo'lmaydi, bu shunchaki muvaffaqiyat va ishonch hissini ilhomlantiradi. Kulrang etuklik va donolik bilan bog'liq. Kulrang sochli odamlar bilim va tajribaga ega bo'lishgan deb ishoniladi. Dizaynerlar uchun qadoqlash modellarini ishlab chiqishda kul rang o'zining boy ranglari va obro'-e'tiborlari bilan e'tiborni tortadi. Endilikda hashamatli avtoulavlar uchun platina kredit kartalarining rangiga o'xshash kumush ranglar tanlanmoqda. Butiklarda qadoqlash uchun kulrang qutilar ishlatiladi, bu ularning ichida qimmatbaho sovg'alar borligini anglatadi. Kulrang metall rang fan va texnikaning rivojlanishi bilan bog'liq, shuning uchun u yuqori texnologiyali mahsulotlarni namoyish etishda ishlatiladi. Qimmat hashamatli avtoulavlarning eng yaxshi sotuvchisi rangdir, chunki bu kaput ostida topilishi mumkin bo'lgan muhandislik ajoyibotlariga ishora qiladi. Kumush va tezlik o'rtasida bog'liqlik borligi shubhasizdir va bu avtomobil reklamalarida aks etadi. Ichki dizaynda quyuq kulrang zerikarli ko'rinishi mumkin. Och kulrang yanada mamnuniyat baxsh etadi, ammo baribir uning soyalarida samimiy suhbat bo'lmaydi. Kulrang soyalar odatda tinch dam olish uchun boradigan xonalarga mos keladi. Shuning uchun, ovqat xonasining devorlarini kulrangda, ayniqsa qorong'i soyalarda bo'yashdan oldin yaxshilab o'ylang. Ehtimol, bu xushbichimliksiz bo'lmaydi, lekin tuyadi qo'shmaydi.

- Kul rang xolislik, rasmiyatchilik, takabburlik va konservatizm bilan bog'liq.
- Neytral jigarrangdan farqli o'laroq, kulrang etarli darajada issiqlikka ega emas, bu uni ajratib turadi, tantanali va ba'zida zerikarli qiladi.
- Kul rang donolik va etuklik bilan bog'liq.
- Metall kulrang taraqqiyot, tezlik va professionallik haqidagi g'oyalar bilan bog'liq.

- Uyda kul rang yoqimli va tinchlantiruvchi ko‘rinadi, ammo bu do‘stona suhbat va ishtahani keltirib chiqarmaydi.

Oq rang

Oq rang poklik, aybsizlik, fazilat va sadoqat bilan bog‘liq. Uning to‘ylarda mashhurligi ajablanarli emas. Qadimgi kunlarda oq liboslar boylikka guvohlik bergan. Kir yuvish mashinalari paydo bo‘lishidan oldin, faqat badavlat odamlar oq kiyimga ega bo‘lishlari mumkin edi. Oq kiyim kiygan odamning yuqori ijtimoiy mavqega ega ekanligi tushunarli edi - u iflos qo‘l mehnati bilan shug‘ullanishi shart emas. Garchi ko‘pchilik oq rangning etishmasligi deb hisoblasa-da, u boshqa ranglarga qaraganda ko‘proq soyalarga ega. Bunga ishonch hosil qilish uchun bo‘yoq do‘konidan tushing. Oq haqiqat va adolatni anglatadi. Bolaligimizdan bilamizki, "oq rangdagi ritsar" har doim qutqariladi va oxirida "kichik oq yolg‘on" bunday yolg‘on bo‘lmaydi. Yaxshi qadimgi g‘arbiy mamlakatlarda yaxshi bolalar har doim oq shapka kiygan, yomon odamlar esa har doim qora shapka kiyishgan. Qadimgi yunonlar har doim yaxshi tushlarni ko‘rish uchun oq choyshab kiyib yurishgan.

Hindistonda, Xitoyda va Yaponiyada oq rang o‘limni anglatadi, chunki u farishtalar va osmon bilan tanilgan. Tibbiy asboblar ko‘pincha oq rangga ega, shuning uchun, ehtimol, sog‘liqni saqlash muassasalariga xos bo‘lgan bepushtlik va tozalik ta’kidlangan. Oq xodimlar kiyimi, oq bandaj va paxta momig‘i yodga keladi.

- Oq rang poklikni, aybsizlikni, yaxshilikni va haqiqatni anglatadi.
- Oq rang neytral rang bo‘lsa-da, u qor va muz bilan bog‘liq bo‘lgani uchun sovuq deb hisoblanadi.
- Oq rang ko‘pincha bepushtlik va xavfsizlikni ifodalash uchun ishlatiladi.
- Xalqaro huquqda oq bayroq sulhga chaqiruv hisoblanadi.
- Oq sut sut mahsulotlari va tozalangan mahsulotlar paketlarida qo‘llaniladi.

Qora

Shubhasiz, qora rang - bu avtoritar va eng katta rang spektrning rangi. Bu o‘lim va qorong‘ulik bilan bog‘liq, bezovtalanuvchi qorong‘ilik hissini yaratadi. Qora - siming rangi. Odamlar dunyo qora tuynukda g‘oyib bo‘lishidan qo‘rqishadi va agar qora mushuk yo‘ldan o‘tib ketsa, unda muammolarni kuting. Qora rangda yaratilgan taassurot katta kuchga ega. Qo‘riqchilar, tansoqchilar va maxsus agentlar qora kiyimni afzal ko‘rishadi. Qimmatbaho limuzinlar va davlat avtomashinalari odatda qora rangga ega bo‘lib, bu avtomobilda bo‘lganlar muhim odamlar ekanligini anglatadi. XVI asrda Angliya qirolichasi Ann motam belgisi sifatida qora libos kiyish odatini joriy etdi. O‘shandan beri, dunyoning ko‘plab mamlakatlarida, bevalar hayotlarining qolgan qismi uchun qora libosda yurishadi. Moda olamida qora rang haqiqatan ham keng tarqalgan. Bugungi kunda Coco Chanel tomonidan ishlab chiqarilgan ko‘p maqsadli "kichkina qora libos" yuqori uslubning belgisi bo‘lib qolmoqda. Agar ziyofatga taklifnomada "qora galstuk" ko‘rsatilgan bo‘lsa, unda bu tadbiring muhimligini ta’kidlaydi va kostyum qat’iy bo‘lishi kerakligi to‘g‘risida ma’lumot beriladi, chunki uchrashuv rasmiy bo‘ladi.

- Qora rang avtoritar bo‘lib, katta dozalarda tajovuzkorlikni his qilishi mumkin.

- Qora rang konservativ va hurmatli hisoblanadi.
- Geraldryda qora - qayg'u ramzi.
- Qora og'irlik va chuqurlik tuyg'usini beradi. Odamlarga, qora tanlilarning rangi bir xil oq figuralardan ko'ra ko'proq og'irlik qiladigan ko'rinadi.

Shunday qilib, rang odamlarga ta'sir qilishi va hayotimizning turli sohalarida muhim rol o'ynashi shubhasiz.

ОИЛАВИЙ МУНОСАБАТЛАРДА ШАХСНИНГ УМУММАДАНИЙ ДУНЕҚАРАШИНИНГ ШАКЛЛАНИШИ

Ш.Р.Баротов

*БухДУ Психология кафедраси мудири,
Психология фанлари доктори, Профессор*

А.А.Ахмедов

БухДУ Психология мутахасислиги I босқич магистранти

Оила ижтимоий ҳаётнинг абадийлигини, авлодларнинг давомийлигини, тарбиянинг узлуксизлигини таъминлайдиган, келажак насл қандай бўлиб етишишига ўз таъсирини кўрсатадиган ижтимоий макон ва педагогик омил вазифасини ўтайди. Инсон оилада шаклланади. Оила муҳаббат, ҳурмат, бирдамлик ва меҳрибонлик манбаи. Айнан шу қадриятларга ҳар бир ривожланган жамият суянади.

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг 1993 йил 20 сентябрдаги ялпи йиғилишида 1994 йилдан бошлаб 15 майни “Халқаро оила куни” сифатида нишонлашга келишилганлигини ўзи ҳам бу масалани халқаро миқёсида қанчалик долзарб эканлигидан далолат бериб турибди. Барча даврларда ҳам давлат ва жамият ғамхўрлиги оилаларнинг мустаҳкамлиги ва тинчлигига асос бўлган. Шу боис мамлакатимизда 1998 йил “Оила йили”, 2012 йил “Мустаҳкам оила йили”, 2016 йил “Соғлом бола ва она йили” деб эълон қилинганлиги ҳамда Республикамизда оила институтини мустаҳкамлаш концепсияси қабул қилиниши, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 27.06.2018 йилдаги ПҚ-3808-сон қарори билан унинг устувор вазифалари ва амалга ошириш бўйича чора-тадбирлар тасдиқланиши, шунингдек, 2019 йилдан бошлаб ҳар йили 15 майда мамлакатимизда Халқаро оила куни нишонланиши давлатимиздаги оилавий муҳит ва уни мустаҳкамлаш учун қилинаётган амалдаги саъй-ҳаракатларнинг яққол наъмунасидир.

Президентимиз Ш.М.Мирзиёев таъкидлаганларидек, “Биз учун муқаддас бўлган оила асосларини янада мустаҳкамлаш, хонадонларда тинчлик – хотиржамлик, аҳиллик ва ўзаро ҳурмат муҳитини яратиш, маънавий – маърифий ишларни аниқ мазмун билан тўлдиришдан иборат бўлмоғи зарур”. Дарҳақиқат, асрлар давомида ўз эътирофини топган ва диний-ахлоқий қадриятлар даражасига кўтарилган оилавий муносабатларда ҳалол яшаш, меҳнат қилиш, фарзанд тарбияси ижтимоий ҳаёт тарзини ривожлантириш манбаидир.

Магистрантлар ва икtidорли талабаларнинг илмий мақолалар тўплами – 2020

Sh.R. Barotov Sh. Salixov	SPORTCHILARDA HISSIY-IRODAVIY SIFATLAR SHAKLLANISHINING PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI 458
E.M. Muxtorov T. Salixov	SPORT FAOLIYATINI MUVAFFAQIYATLI TASHKIL ETISHDA SHAXS INDIVIDUAL PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARINING ROLI.....462
D. Baratova, Sh. Turobova	DEZADAPTATSIYALASHGAN O'SMIRLARDA SIFATLI TA'LIMNI TASHKIL QILISH VA ZAMONAVIY USULLARNI ISHLAB CHIQUISHNING AHAMIYATI 466
R. Abdurasulov, A.A. G'aybullaev	MAKTAB O'QUVCHILARINING JISMONIY TARBIYA DARSLARIDA HISSIY- IRODAVIY SIFATLARNI RIVOJLANTIRISH 470
Ш.Р.Баротов М.Х.Тилавов	РАХБАРЛИК ПСИХОЛОГИЯСИ, ХОДИМЛАРНИ БОШҚАРИШНИНГ МОҲИЯТИ ВА АСОСИЙ БОСКИЧЛАРИ.....472
M. Zikiriyayeva	SHAXS PSIXOLOGIYASIDA RANGLARNING EGALLAGAN O'RNI XUSUSIDA 475
Ш.Р.Баротов А.А.Ахмедов	ОИЛАВИЙ МУНОСАБАТЛАРДА ШАХСНИНГ УМУММАДАНИЙ ДУНЕҚАРАШИНING ШАКЛЛАНИШИ.....485
D. Baratova Sh. Turobova	DEZADAPTATSIYALASHGAN O'SMIRLARDA SIFATLI TA'LIMNI TASHKIL QILISH VA ZAMONAVIY USULLARNI ISHLAB CHIQUISHNING AHAMIYATI 487
5A111801 - Таълим ва тарбия назарияси ва методикаси (мактабгача таълим)	
G.Q. Hasanova O.S. Turayeva	DIAGNOSTIK KO'NIKMALARNI SHAKLLANTIRISH 492
Г.Қ. Ҳасанова З.И. Қурбонова	МАКТАБГАЧА ЁШДАГИ БОЛАЛАР РИВОЖЛАНИШИДА ТАЪЛИМ ВА ТАРБИЯНИНГ ЎРНИ.....495
Б.Ж. Умаров С.З. Жабборова,	ОИЛАДА БОЛАЛАРНИ МИЛЛИЙ ҚАДРИЯТЛАР ВОСИТАСИДА АХЛОҚИЙ ТАРБИЯЛАШ ЙЎЛЛАРИ 498
Б.Ж. Умаров Г.Р. Қурбонова	МАКТАБГАЧА ЁШДАГИ БОЛАЛАРНИ ОИЛАДА СОҒЛОМ ТУРМУШ ТАРЗИНИ ШАКЛЛАНТИРИШ.....501
S. Avezov U. Muxsinov	МАКТАБГАЧА YOSHDAGI BOLALARNING RIVOJLANISHIDA ESTETIK TARBIYANING O'RNI.....504
G. Kamilova N. Jabborova	МАКТАБГАЧА TA'LIMDA BOLALARNI AQLIY RIVOJLANTIRISH OMILLARI 507
Г. Камилова Н. Насимова	МАКТАБГАЧА ТАЪЛИМДА ИННОВАЦИОН МЕТОДЛАРДАН ФОЙДАЛАНШ 510
G. Kamilova N.B. Jabborova	МАКТАБГАЧА TA'LIM TASHKILOTLARIDA BOLALARGA TA'LIM BERISHDA ZAMONAVIY YONDASHUV 512
Г.Қ. Ҳасанова М.М. Мамедова	МАКТАБГАЧА ТАЪЛИМ ТАШКИЛОТЛАРИДА ТАРБИЯЛАНУВЧИЛАРНИНГ КОМПЬЮТЕР САВОДХОНЛИКЛАРИНИ ШАКЛЛАНТИРИШ ЗАРУРИЯТИ 516
G.Q. Hasanova G.N. Davranova N.A. Ikranova	МАКТАБГАЧА YOSHDAGI BOLALARDA YAXLIT DUNYOQARASHNI SHAKLLANTIRISHNING ASOSIY YO'LLARI VA VOSITALARI 520
З.Б.Жалилов С.М. Рахмонова	МАКТАБГАЧА ТАЪЛИМДА ИНКЛЮЗИВ ТАЪЛИМ ТЕХНОЛОГИЯСИНИ ТАШКИЛ ЭТИШНИНГ

Buxoro davlat universiteti

 @buxdu_uz

 @buxdu1

 @buxdu1

 www.buxdu.uz

BUXORO, 200117, M.IQBOL ko'chasi, 11-uy